

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

64 Fructus beneficiorum male percepti, tribus modis restitui possunt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

sam damni dat, damnum dedisse dicitur: cap. fin. de iniur. sive causa iuncta, sive mediata damni fuerit. vt ait S. Thom. 2. q. 63. art. 7. In pœnas tamen extraugantibus Pij V. incip. Cum primum non incidit; cum, hæc ad mediatores & procuratores simoniacos non extendatur. ita Nau. in Man. c. 23. num. 105.

DECISIO LX.

Ex consil. 58. alias 67.

59 **Q**ui pecunias mediatori dat, vt sibi dimissorias seu reueendas ad ordines suscipiendo impetrat, quas verè per pecunias mediatori impetrat, simonia committit; & in pœnas contra simoniacos in ordine latus incurrit. Extr. 2. de simon. Sicut enim simonia in beneficio committitur, cum datur pecunia, vel aliquid temporale pro collatione, nominatione, fauore, intercessione, & alijs similibus actibus ad illud acquirendum directis; ita & simonia in ordine committitur, non solum quando datur pecunia, vel aliud temporale pro pretio ordinis, sed etiam quando datur pro alijs actibus ad eius acquisitionem directis; quales sunt literæ dimissoriae, examinatio, & approbatio, que ius quoddam pertendit, & accipiendi ordinis concurunt, quod ius per huiusmodi literas datum spirituali quoddam est ad ordinem consequendum directum, qui est magis spiritualis, licet ordinandus emere nolit ordinem, quem inveniendibilem, & insestitutabilem esse cognoscet, vt ait Nau. in Man. c. 23. num. 99.

DECISIO LX.

60	95
benepl. art.	73
	96

Ex consil. 61. (alias) 97.

60 **C**ollatio, presentatio, vel electio beneficij per simoniam eam ignorantia facta non est ipso iure nulla, sed annulanda, nec beneficium per simoniam se ignoratum recipiens excommunicationem incurrit cap. pen. de elect. Ita tamen cui beneficium collatum est, postquam hoc sciet, illud renunciare tenetur, & fructus extantes restituere, non autem bona fide ante simoniam notitiam consumptos. ca. ex insinuatione de simon. S. Thom. 2. q. 100. art. 6. ad tertium, Nau. in Man. ca. 25. au. 12.

DECISIO LXI.

61 **O**bcinens beneficium per simoniam ab alio se ignorante commissam, ad illud renunciandum post eius rei notitiam obligatur, cap. de regularib. &c. ex insinuatione de simon. Quae renunciatione facienda est non in manibus collatoris, sed Episcopi, vel Archiepiscopi, qui est eius superior immediatus, & qui iustè possit collatarum iuratum destituere. Non potest autem beneficium sic renunciandum de nudo renunciari conferre, si eius collatio ad eum non pertinet, sed eius collatio fieri ab eo, ad quem illa alias regulariter pertinet; cap. com ex iuramento de hered. vbi Gloss. Potest tamen Episcopus dispensare, vt renunciari idem beneficium de nudo conferatur. c. pen. de elect.

DECISIO LXII.

62 **C**anonicius sic ob simoniam se ignorantem obtentus, & in manibus superioris renunciatus, si deinde eidem conferatur, collatorius ultimum locum inter Canonicos obtinere, ac alia omnia facere debet, ac si de illo alias prouisus non fuisset; vnde sic prouisus de novo recipi, de novo in possessionem mitti, de novo residentiam facere, & in ultimo loco federe debet: cum beneficium per renunciacionem legitimam eius perinde vacat, ac si per mortem vacasset, c. quam periculosem, 7. q. 1. ca. Suspectum de rescript. in 6. c. quoniam, & c. ex insinuatione de simon. & idem de prouiso per renunciacionem legitimam, ac de prouiso per mortem judicandum est.

DECISIO LXIII.

63 **O** Relatus scienter per simoniam sit irregularis, si est enim qui furum sine licentia, & approbatione

Episcopi, vel excommunicatoris ordinem sumpsit, si præmis fa erat excommunicatione latæ sententie contra sic ordinem accipientes, irregularis est; cap. 1. de eo qui furti ordin. ita etiam ordinem per simoniam assumens irregularis est cum sub pena excommunicationis, & suspensionis latæ sententie prohibita sit huiusmodi ordinatio Extr. 8. de simon. vnde sic per simoniam ordinatus, & excommunicatus, & suspensus & irregularis est; vt ait Nau. in Man. cap. 27. nu. 11. simoniacus vero in beneficio solum excommunicatus est, non autem suspensus, aut irregularis. In tali autem irregularitate ex simonia occulta incursa dispensat Episcopus, siue sciente, siue ignorantie episcopo, simonia commissa fuerit. ita Concil. Trid. ses. 24. cap. 6. de ref. Quia irregularitate per Episcopi dispensationem sublata, in ordine ministrare, & ad superiores ascendere, & beneficia postea canonice collata retinere potest si nullum aliud impedimentum adsit; cum res semel extincta nihil operetur. cap. Ferum. dit. 50.

DECISIO LXIV.

Ex consil. 62. alias 72.

64 **L**acus vacante aliquo beneficio, procurans ut illud cuitem clero conferatur cum prelio, vt ipse dimidium tructuum percipientorum habeat, simoniæ realem committit, si fructus illi a dicto clero beneficiario solvantur, & viceque ex communicationem incurrit, & collatio illa nulla & irrita censenda est; Nec beneficiarius talis, aut fructus suos facere, aut illos laico dare potest, Quos tamen si latet ab illo accipiat, eos tanquam male perceptos vel ei qui primo loco prefato beneficiario succedit, vel ipsi ecclesiæ de cuius fructibus erant, vel Cameræ Apostolice, se cum illa componendo restituere tenetur.

DECISIO LXV.

Ex consil. 63. alias 62.

65 **I**s, cui Papa pensionem reservat cum obligatione postea soluendi illam alteri, qui ob leges regnis, cuius erat beneficium, & super quo illa imponitur, talis pensionis non est capax, obligationem hanc soluendi pensionem paucis, vel alia resipue Papæ auctoritate, redimere potest, cum huiusmodi obligatio soluendi pensionem aliquid mere temporale sit, a iure spirituali separatum; pensionem vero retinuantem, ut vi beneficium, super quo posita est, liberum maneat, sine Papæ licentia redimere nequit: co quod penitus vel ius spirituali est, vel saltem spirituali est annexum: ex Nau. in Man. cap. 23. num. 3. vnde eam sine auctoritate Papæ redimens, simoniæ committit, excommunicationem tamen non incurrit, scilicet hec non nisi per simoniæ in ordine, aut beneficio commissam incurrit, pensione autem non est beneficium appellanda DD. in cap. postulasti. & cap. ad audiendum. 2. de reciplt.

DECISIO LXVI.

Ex consil. 64. alias 46.

66 **I**tigantes in Rota de beneficio, & inter se conuenientes, vt ei qui causam amitteret alter fructus, & expensas, in quibus condemnatus erat remitteret, vt sic iuri, & causa cederet, que conuento postquam Prætor Rota nota, & illi placita fuerint, statim vni eorum possessionem traditio decernitur, Simoniæ ob dictum pacatum, quod Papa inconsulto interiunt, commissare non censentur, eo quod satis videatur sufficere a Papa ratificatum, ex hoc quod Index ab eo data illud ratum habentur & tanti Prætorij auctorita te comprehendat. arg. capit. Nisi clementer de præben.

DECISIO LXVII.

Ex consil. 65. alias 45.

67 **S**imonia in collatione beneficij per tertiam personam commissa, partem ignorantis, neque quoad peccatum, neque quoad excommunicationem nocet, capit. Iam ita, que i. quæst. 4. Sciens tamen autem eam scire debens beneficium renunciare tenetur, capit. ex insinuatione de simon.